

Regionale Klachtencommissie Wvggz Friesland BESLISSING

Klaagschriftnummer: KC 2023-31

Inzake

Klaagster, verblijvende in de HIC-kliniek te Heerenveen van GGZ Friesland, bijgestaan door de patiëntenvertrouwenspersoon (pvp);
tegen
verweersters: psychiater, geneesheer-directeur

A. De klachten

Klaagster heeft een drietal klachten ingediend, die als volgt kunnen worden samengevat:

1. klaagster kan zich niet vinden in de beslissing van 8 november 2023 waarbij haar is medegedeeld dat zij zal worden overgeplaatst naar kliniek De Flinter te Franeker, zodra daar een plaats beschikbaar is;
2. klaagster kan zich niet vinden in het feit van de voortdurende verplichte opname;
3. klaagster kan zich niet vinden in de weigering om haar een week verlof toe te staan.

Verder verzoekt klaagster om schadevergoeding in verband met de door haar ingediende klachten.

Deze klachten vallen onder de werking van de klachtregeling zoals opgenomen in de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz).

B. De gevolgde procedure

1. Op 16 november 2023 heeft de klachtencommissie (hierna: de commissie) van klaagster een klaagschrift ontvangen. Hierbij vraagt zij ook om toekenning van een schadevergoeding. Op 27 november 2023 heeft klaagster haar klacht nader schriftelijk toegelicht.
2. Door verweersters is op 27 november 2023 een verweerschrift ingediend.
3. Klaagster heeft de commissie toestemming gegeven kennis te nemen van haar dossier.
4. De commissie heeft de klachten ter zitting behandeld op 28 november 2023. Klaagster was in persoon aanwezig, bijgestaan door de pvp. Verweersters zijn beiden in persoon verschenen.
5. Van de hoorzitting is een verslag gemaakt dat wordt meegezonden aan partijen.

C. Het standpunt van partijen

Klaagster

1. Klaagster is het niet eens met de overplaatsing naar de kliniek in Franeker, omdat zij naar huis wil. Ze is van mening dat ze al veel te lang is opgenomen.
2. De reden dat klaagster een klacht heeft ingediend tegen het feit van de voortdurende verplichte opname is eveneens gebaseerd op haar stelling dat zij al veel te lang is opgenomen en dat zij naar huis wil. Klaagster stelt dat ze thuis haar medicatie kan gebruiken, terwijl haar moeder, FACT en haar vriend haar kunnen ondersteunen.
3. Klaagster stelt in de kliniek uitbehandeld te zijn. Ze stelt vanwege fysieke klachten opgenomen te zijn en niet vanwege een mentaal probleem. Dat betekent in haar visie dat haar psychische situatie zal verslechteren als de opname nog langer gaat duren.

Klaagster stelt dat ze op de kliniek veel geregeld heeft en haar tijd goed heeft benut. Ze heeft scans laten maken van haar hoofd. Ze heeft veel plannen gerealiseerd en nu is ze zover dat ze naar huis kan en daar actief te zijn en dingen te bereiken.

4. Met betrekking tot haar beide eerste klachten geldt dat klaagster van mening is dat de geneesheer-directeur een onjuiste inschatting van haar gezondheidssituatie heeft gemaakt. Klaagster stelt dat geen sprake is van psychotische klachten en evenmin sprake is van een gestoord ziektebesef en ziekte-inzicht. Klaagster is eveneens van mening dat de geneesheer-directeur ten onrechte niet heeft geoordeeld over de proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid van de overplaatsing en de voortdurende opname.
5. Klaagster had het idee dat haar behandelaar positief stond tegenover haar verzoek om verlof te genieten. Klaagster was voornemens een week bij haar moeder te logeren. Ze heeft vreselijke heimwee en daardoor krijgt ze paniekaanvallen die ook fysiek pijn doen. Klaagster is bereid voorwaarden te accepteren als de behandelaar die noodzakelijk acht. Dat zou bijvoorbeeld kunnen zijn het hebben van dagelijks contact met de medewerkers van FACT.

Verweersters

6. Verweersters beschrijven de situatie van klaagster vanaf het moment van haar opname. De laatste opname was op 5 oktober 2023. Die vond plaats onder de al eerder afgegeven zorgmachtiging. Op de dag van opname was klaagster onder invloed van ketamine, terwijl klaagster ook andere pijnmedicatie gebruikte. Uit de urinecontrole die kort na de opname plaatsvond bleek dat klaagster ook positief testte op cocaïne, THP en AMP.
7. Verweersters benoemen dat de samenwerking van klaagster met het ambulante team – in de periode voorafgaand aan de laatste opname– nihil was, zodat er feitelijk niet kon worden gesproken van behandeling. Eigenlijk was alleen sprake van crisismanagement. Het FACT was in deze periode nog niet op de hoogte van het forse middelengebruik van klaagster.
8. Verweersters geven aan dat zij verwachten dat klaagster het gebruik van medicatie per direct zal staken als zij naar huis zal gaan. Een langdurige opname is derhalve wenselijk om klaagster vrij te houden van het gebruik van verdovende middelen en haar goed in te stellen op een antipsychoticum.
9. Op grond van voorstaande gegevens stellen verweersters dat de huidige verplichte opname nog doelmatig is als ook proportioneel.
10. In de afgelopen periode is een aantal malen dagverlof toegekend aan klaagster, altijd in aanwezigheid van moeder. Meerdere malen zijn deze verloven niet goed verlopen en heeft klaagster ketamine gebruikt als haar moeder bijvoorbeeld even boodschappen deed.
11. Verweersters merken met betrekking tot de mogelijkheid van verlof aanvullend op dat verlof van een week haaks staat op een verplichte opname op een HIC, terwijl een dergelijke vorm van verlof ook niet realistisch is gezien het beloop van de recente verloven gedurende welke sprake was van middelengebruik.
12. Waar het gaat om de overplaatsing naar kliniek De Flinter in Franeker merken verweersters op dat juist klaagster van meet af aan heeft aangegeven dat ze graag naar De Flinter wilde. Verweersters benoemen dat –gezien de ernst en de duur van de ontregeling en de ernst van de verslaving– een langere klinische behandeling noodzakelijk zal zijn en dat De Flinter binnen GGZ Friesland de aangewezen vervolgkliniek is voor dergelijke langdurige zorg.

D. Overwegingen van de commissie

1. In de Wvvggz geldt verplichte zorg als uiterste middel, indien er geen mogelijkheden voor vrijwillige zorg meer zijn. De wensen en voorkeuren van de betrokkene ten aanzien van de verplichte zorg worden gehonoreerd, tenzij (a) betrokkene niet tot redelijke waardering van haar belangen ter zake in staat is, of (b) acuut levensgevaar voor

betrokkene dreigt dan wel er in de wet genoemde aanzienlijke risico's voor andere personen of goederen bestaan.

2. Op grond van artikel 8:9 lid 1 Wvvgz neemt de zorgverantwoordelijke ter uitvoering van de zorgmachtigingen een beslissing over het verlenen van verplichte zorg. De beslissing wordt op schrift gesteld en van een motivering voorzien, waarna de geneesheer-directeur een afschrift van de beslissing verstrekt aan de betrokkene.
3. De commissie heeft ter zake van de hiervoor benoemde formele wettelijke vereisten geen gebreken geconstateerd. Ook is door klaagster niet gesteld dat dergelijke gebreken aan de orde zijn.

Algemeen

4. De commissie gaat niet mee in klaagsters stelling dat geen sprake is van een psychiatrische ziekte, maar enkel van fysieke klachten. Uit het dossier blijkt voldoende duidelijk dat er wel degelijk sprake is van psychische problematiek en de commissie heeft geen reden hieraan te twifelen. Dit geldt eens te meer nu klaagster haar stellingen met betrekking tot haar situatie niet nader heeft onderbouwd.

Voortdurende verplichte opname

5. Op 5 oktober 2023 is een beslissing verlenen verplichte zorg afgegeven. In de beslissing is aangegeven dat opname noodzakelijk is omdat klaagster de noodzakelijke medicatie en zorg weigert, terwijl het ambulant niet mogelijk is om op een veilige manier deze zorg te verlenen. Ook is opname noodzakelijk omdat het in de thuissituatie niet mogelijk is het ernstige nadeel weg te nemen.
6. De commissie stelt vast dat deze situatie nog ongewijzigd aan de orde is. Er is geen (duidelijke) verbetering in de situatie van klaagster ontstaan. De commissie heeft geconstateerd dat klaagster in ieder geval tijdens het verlof op 11 november 2023 middelen heeft gebruikt, hetgeen is komen vast te staan door de testen die daarna zijn verricht. Voor wat betreft het verlof op 17 november 2023 is sprake van een vermoeden van het gebruik van middelen.
7. De commissie kan zich vinden in de stellingen van verweersters dat de actuele gezondheidssituatie van klaagster de huidige verplichte opname nog doelmatig en ook proportioneel maakt. Er is nog geen sprake van dat klaagster goed is ingesteld op medicatie, zodat de psychotische ontregeling nog onvoldoende is geweken. In de huidige situatie zal het zeer waarschijnlijk niet mogelijk zijn om tot een adequate ambulante behandeling te komen. De commissie neemt hierbij eveneens in aanmerking het gegeven dat de verwachting die verweersters hebben uitgesproken, namelijk dat klaagster het gebruik van medicatie zal staken zodra zij naar huis zal gaan, zonder meer als reëel moet worden aangemerkt.

Verlof

8. De commissie deelt de opvatting van verweersters dat het genieten van een week verlof haaks staat op het principe van verplichte opname. De opmerkingen die de commissie hiervoor heeft gemaakt met betrekking tot de noodzaak van het laten voortduren van de verplichte opname, gelden ook hier.
9. In de beoordeling betreft de commissie het gegeven dat vaststaat dat klaagster gedurende het verlof op 11 november 2023 middelen heeft gebruikt, terwijl het waarschijnlijk is dat dat gedurende het verlof op 17 november 2023 eveneens het geval is geweest. De commissie deelt de verwachting van verweersters dat klaagster wederom zal overgaan tot het gebruik van middelen, indien zij in haar huidige situatie verlof zal genieten. Dat risico wordt alleen maar groter, indien de duur van het verlof langer zal zijn. De commissie tekent hierbij aan dat tijdens de hoorzitting duidelijk is geworden dat klaagster weer in aanmerking kan komen voor (kortdurend) verlof, zodra uit de testen blijkt dat zij vrij is van middelen. Dat betekent dat klaagster de kans krijgt te bewijzen dat zij verlof kan genieten, zonder over te gaan tot het gebruik van middelen. Vanuit die

situatie kan worden beoordeeld of in de toekomst toegewerkt kan worden naar andere, mogelijk langere, vormen van verlof.

Overplaatsing

10. Tijdens de hoorzitting is duidelijk geworden dat klaagster niet zozeer bezwaar heeft tegen de plaats van opname maar vooral tegen het feit van de opname. Klaagster heeft erkend dat zij zelf heeft aangegeven graag naar De Flinter te willen. De commissie constateert dat feitelijk geen sprake is van een opzichzelfstaande klacht, maar dat de klacht is gekoppeld aan de eerder geformuleerde en behandelde klacht over het voortduren van de verplichte opname. De commissie laat het derhalve bij de constatering dat klaagster feitelijk geen bezwaar heeft tegen de overplaatsing naar De Flinter.

Beslissing¹

De commissie verklaart de klachten ongegrond en wijst het verzoek om schadevergoeding af.

Gegeven op 8 december 2023 te Heerenveen door de heer mr. J.J. Achterveld, de heer drs. H.N. Koetsier en de drs. J.T. Pietersma als leden, bijgestaan door mevrouw T.E. Miedema-de Haan als ambtelijk secretaris die deze beslissing heeft verzonden op 8 december 2023.

mr. J.J. Achterveld,
voorzitter.

¹ Bent u het niet eens met de beslissing van de klachtencommissie? Dan kunt u de zaak voorleggen aan de rechter. Hiervoor dient u (betrokkene, vertegenwoordiger, zorgaanbieder of nabestaande) een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift bij de rechtbank in te dienen. Houd er rekening mee dat dit moet binnen 6 weken nadat de beslissing aan de verzoeker is medegedeeld. De rechter zal dan zijn beslissing geven over de klacht. Dit staat in artikel 10:7 Wvvgz.